

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z wniosku K.S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 października 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 11 maja 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. r. pr. J.Z. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w (...) 135 zł (sto trzydzieści pięć) tytułem zwrotu
kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy
z urzędu w postępowaniu kasacyjnym, przy czym kwotę tę należy
podwyższyć o stawkę podatku VAT.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 11 maja 2016 r. oddalił apelację wnioskodawcy K.S. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z 17 lutego 2015 r., którym oddalono jego odwołanie od decyzji pozwanego z 5 marca 2013 r. sprostowanej postanowieniem z 14 marca 2013 r., odmawiającej dalszej renty z tytułu niezdolności do pracy.

Komisja Lekarska ZUS nie stwierdziła niezdolności do pracy.

W postępowaniu sądowym opiniowało kilku biegłych lekarzy. Sąd Okręgowy ich opinie o braku niezdolności do pracy uznał za miarodajne i oddalił odwołanie na podstawie art. 12, art. 13, art. 57 ust. 1 i art. 61 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd Apelacyjny zarzuty apelacji uznał za niezasadne. W szczególności zarzut pominięcia treści przedłożonej przez odwołującego dokumentacji medycznej. Na podstawie zebranego materiału Sąd ustalił, że wnioskodawca w dniu wydania decyzji nie był niezdolny do pracy. Nie było zatem podstaw do przywrócenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W apelacji zarzucono naruszenie prawa procesowego - art. 378 § 1 oraz art. 233 § 1 w związku z art. 391 i art. 382 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W uzasadnieniu zarzucano, że jedną apelację złożył pełnomocnik powoda a druga jest „jego własnego autorstwa”. Sąd pominął jedną apelację i w ogóle się do niej nie ustosunkował. Naruszono zatem art. 378 § 1 k.p.c.

Ponadto Sąd drugiej instancji przyjął w zasadzie wprost ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, w sytuacji kiedy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń sądu ze zgromadzonym materiałem dowodowym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Chodzi o mankamenty metodyczne i merytoryczne.

Pierwszy zasadniczy to brak zarzutu naruszenia prawa materialnego. Skarżący nie zarzuca naruszenia prawa materialnego, nie tylko w podstawie przedsądu ale także w podstawie kasacyjnej. Ma to podstawowe znaczenie, gdyż sprawę rozstrzygnięto wyrokiem, czyli zastosowano prawo materialne. W takiej sytuacji poprzestanie na zarzucie procesowym nie jest wystarczające. Rzecz w tym, że procesowa podstawa kasacyjna może mieć znaczenie, gdy uchybienie przepisom postępowania mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1

pkt 2 k.p.c.). O wyniku sprawy decyduje prawo materialne, gdyż to ono wyznacza jakie postępowanie dowodowe było konieczne dla dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności (art. 217 § 3 k.p.c.). Jeżeli taki jest punkt odniesienia dla podstawy kasacyjnej, to tym bardziej podstawę przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. ocenia się przez pryzmat naruszenia prawa materialnego. Podstawa przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinna więc samodzielnie (odrębnie od podstawy kasacyjnej, gdyż ta podlega rozpoznaniu dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania) wskazać i wykazać naruszenie prawa, które bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęty skargą wyrok jest oczywiście wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania jako oczywiście uzasadniona. Skarżący we wniosku tego nie czyni.

Skarżący niezasadnie zarzuca naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. Przede wszystkim dlatego, że chodzi wówczas o konkretną treść zarzutu apelacji. Czyli o sytuację, gdy Sąd apelacyjny nie odnosi się do określonego zarzutu apelacji i zaniechanie to ma wpływ na wynik sprawy. Wniosek nie przedstawia treści tego zarzutu (nie precyzuje go). Argumentuje, że były dwie apelacje, jedna autorstwa skarżącego a druga jego pełnomocnika, dlatego pominięcie jednej z nich stanowi naruszenie tego przepisu. Rzecz w tym, że apelacja jest jedna choć może być ujęta w odrębnych pismach pełnomocnika i samego mocodawcy. Wówczas zarzuty i argumentacja z obu pism składają się na apelację tej samej strony – wnioskodawcy. Sąd mógł ująć apelację jako jedną choć sformułowaną w dwóch pismach. Sąd apelację rozpoznał i oddalił. Potwierdza się zatem znaczenie art. 378 § 1 k.p.c., bo kontrola naruszenia tego przepisu wymaga wpierw wskazania konkretnego zarzutu apelacji, który został naruszony. Tego zaś jest brak.

Powyższe potwierdza ocena drugiego zarzutu wniosku, bo Sąd drugiej instancji z urzędu i samodzielnie ustala stan faktyczny oraz suwerennie stosuje prawo materialne. W tym zakresie skarżący we wniosku nie zarzuca naruszenia żadnego przepisu. Na etapie przysądu nie ocenia się podstaw kasacyjnych, które podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania. Oznacza to, że nie zastępują ani nie uzupełniają podstawy przysądu lub brakującego jej uzasadnienia. Ogólny zarzut sprzeczności ustaleń Sądu ze zgromadzonym materiałem dowodowym nie pozwala stwierdzić, że skarga

kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Granice ustaleń stanu faktycznego stanowi dwuinstancyjne postępowanie przed sądem powszechnym. W sprawie nie ustalono niezdolności do pracy. Ustalenie oparto na opiniach medycznych biegłych. Skarżący nie podważa ustaleń o braku niezdolności do pracy. Przepis art. 233 § 1 k.p.c. bezpośrednio odnosi się do oceny dowodów i dlatego ze względu na ograniczenie wynikające z art. 398³ § 3 k.p.c. w orzecznictwie utrwalone jest stanowisko, że nie może stanowić oparcia dla podstawy kasacyjnej a więc również dla podstawy przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W cenie zarzutów wiążą zatem ustalenia stanu faktycznego na których oparto zaskarżony wyrok (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). W sprawie nie ustalono niezdolności do pracy w prawnym rozumieniu. Znaczenie ma prawne a nie potoczne rozumienie niezdolności do pracy. Częściową niezdolność do pracy uzasadnia dopiero utrata niezdolności do pracy aż w znacznym stopniu (art. 12 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie § 4, § 15 ust. 2, § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

as